

Vin sărbătorile, vin...

”Din an în an, sosesc mereu,
La geam cu Moș Ajun,
E ger cumplit, e drumul greu,
Da-i obicei străbun...”

Din moși strămoși, din vremuri cu ritualuri și tradiții, omenirea a găsit mereu ocazii de a-și crea mici plăceri și bucurii, atât propriei persoane, cât și celor dragi. Totodată, ținând cont de mituri și legende, oamenii au ajutat la crearea și propovăduirea unor sisteme de valori, ce au avut ca scop evidențierea cât mai puternică a trăsăturilor umane, mai ales cele pozitive. Dacă la începuturi, totul a plecat de la ideea de a oferi bucurii copiilor, în timp fiecare a ales să ofere atenție fiecărui suflet, indiferent de natura lui (om sau animal), cât și de vârstă. Evoluția a mers până în punctul în care ideea de bază a fost șlefuită, devenind atât un model comportamental, cât și *modus vivendi*.

Copiii vremurilor apuse și ai culturilor mondiale au experimentat comportamentul educațional traversând în timp și adoptând regulile societale impuse. Ajung să spun impuse deoarece diferențele dintre două generații contemporane sunt enorme și din ce în ce cu mai multă conotație negativă.

Nu voi aborda tematica sărbătorilor de iarnă, că tot suntem în plin sezon friguros, din punct de vedere alimentar, ci doar spiritual, decent, uman. Toată lumea atribuie primului fulg de nea venirea lui Moș Nicolae, urmată de cea a lui Moș Crăciun, împodobirea bradului, decorarea locuinței cu cele mai frumoase podoabe, primirea și oferirea de cadouri, absolut totul reducându-se la material. Din păcate astăzi materialul ne conduce, subjugându-ne fiecare idee care ar mai avea în ea o fărâmă de umanitate și bunătate. ”Gospodinele” încep în vervă pregătirea fiecărui detaliu în parte, creând o agitație infernală uneori, evidențiind o imensitate de nemulțumiri vis-a-vis de perdeaua care nu mai are aceeași strălucire ca în ziua în care a cumpărat-o, chiar dacă a spălat-o cu cel mai scump detergent, vis-a-vis de cele mai alese rețete de chefi de 5 stele cu care să impresioneze ”juriul”, care probabil, nu va ști să aprecieze la adevărată valoare calitatea ”operelor culinare” prezentate, vis-a-vis de delicatețea detaliilor ornamentale și a sumelor cheltuite pe confortul căminului. Toți gravitează în ideea de ”vin sărbătorile - TREBUIE SĂ cheltuim cât mai mult, să nu părem săraci”, uitând adevăratele valori morale și spirituale, și anume simplitatea, sinceritatea și iubirea pură.

Mă îndoiesc de faptul că prichindeii care primeau în dar de la Moșul (nume de cod: Gerilă) ”ceva dulce”, o jucărioară, o cârtică, o hăinuță nu erau mai fericiți ca cei din epoca high-tech, care visează din

fașă (ad litteram) la cele mai noi tehnologii, sărind peste etapele de prețuire a unui lucru, învățând rapid faptul că ești la modă DOAR DACĂ AI ultimul model de Iphone, de autoturism, țoale de firmă și alte alea.

Tranziția de la rău la bine, de la două regimuri de guvernare aflate la poli opuși, fără nici o posibilitate de întâlnire, a făcut ca și sistemul de valori să sufere aceleași modificări. Dacă noua eră a guvernării a oferit posibilitatea de a gusta din noutăți și șanse de autodezvoltare, avalanșa a fost prea puternică pentru mulți, creându-le o amnezie temporală sau totală în unele cazuri, referitor la primul sistem de valori învățat.

Cu toții pretindem schimbare și bunătate de la cei jur, însă noi nu facem nici un pas în această direcție. Suntem orbiți de mirajul tehnologic și evolutiv, încât vrem din ce în ce mai mult material, uitând cu totul de spiritual.

Mi-a atras atenția recent un mesaj publicitar comercial care întrebarea omenirea următoarele lucruri: ”Tu ce cadou oferi de Crăciun celor dragi?” apoi urmau detaliile descriptive ale produsului ce urma a fi considerat un cadou ideal. S-a ajuns până în punctul în care răspunsurile oferite însumează multe cifre pe bonurile fiscale ale interlocutorilor, aceștia din urmă fiind dispuși să ofere cât mai mult marilor comercianți pentru a dovedi astfel importanța și locul acordat ”surprizilor”.

Haideți să meditam puțin la clasica întrebare ”Ați fost cuminți, dragii Moșului?” Răspunsurile sunt relative, însă pot afirma cu tărie, fără a fi acuzată și pusă la zis, că mulți și-ar dori ca această cumințenie să se măsoare astăzi în calitatea și cantitatea faptelor întreprinse. Sunt mulți ”amărâți” care ar fi mult mai bucuroși dacă ar primi un cuvânt bun, în locul unor obiecte uneori total inutile. Moșul ar aprecia, în locul fariseismului practicat, faptele bune, simple, pline de căldură și iubire, pentru semenii noștri.

Cu toții vorbim despre schimbare. Acest cuvânt a devenit un leitmotiv cotidian, care a ajuns să fie apreciat superficial, datorită dorinței surmenate de a face bine. Adevărul este că am uitat să fim oameni. De fapt am uitat comportamentele de bază, am pierdut manualul de instrucțiuni cu normele funcționării simple și corecte. Dar aceste lucruri nu sunt chineză, că până și pe asta o învățăm de nevoie. Totul este în funcție de priorități. Depinde de ceea ce ne dorim cu adevărat și de cât efort suntem dispuși să oferim în atingerea țelurilor. Cu puțin efort, care se amortizează rapid, reorganizarea omeniei poate duce la o schimbare majoră, în bine, cu pași mici. Însă, conform principiului lui Milton Erickson, orice schimbare începe cu fiecare dintre noi, reeducarea în stilul creștin simplu, care propovăduiește iubirea și acceptarea sinelui așa cum este el. Biserica spune să pedepsim păcatul, nu pe păcătos. Mulți sunt de acord cu afirmația, dar pun mâna pe piatră și aruncă primii.

Cum ar fi dacă am pedepsi într-adevăr păcatul și nu pe păcătos? S-a gândit cineva la asta mai mult de o fracțiune de secundă cât a luat în emiterea unei judecăți (și nu de valoare)?

Că tot vin sărbătorile, vin...haideți să punem sub brăduțul fiecăruia, indiferent de forma lui, altfel de cadouri decât cele de până acum. Haideți să punem câte un cadou și sub brăduțul inexistent multora dintre noi. Dacă tot cunoaștem arta bricolajului și creăm mereu noi și noi obiecte decorative, pentru confortul fizic (care este necesar până într-un anumit punct), cum ar fi dacă, în loc de noi modele de brazi de Crăciun (că tot suntem eco acum și nu mai tăiem copacii), am face noi modele de cadouri și am începe să întrebăm pe cei de lângă noi cum le-a fost ziua, cum se simt, dacă au vreo durere, dacă au nevoie de ajutor sau doar să fie ascultați. Vom fi surprinși să vedem câtă bucurie vom face unor suflete pe care ne-am obișnuit să le condamnăm, să le judecăm și să le marginalizăm, doar pentru că nu sunt la modă, în trend cu noile apariții mondene. Dar hai să fim noi la modă cu niște sentimente de bunătate și afecțiune și să mulțumim când primim un zâmbet, oferind un altul la schimb, un cuvând frumos, o apreciere, un compliment, fără să mai așteptăm altceva în loc. Să încercăm să mulțumim Moșului chiar și pentru nuielușa aia pe care o găsim uneori în ghetuțe. Chiar dacă nu ne convine, totuși Moșului îi pasă de noi și vrea să ne corecteze comportamentul mai puțin plăcut, dându-ne astfel ocazia să ne îndreptăm singuri.

Mercantilismul a mers până în punctul în care a trasat limite clare între cuvinte, făcând lumea să redistribuie pe cei din jur în diferite grupuri etichetate după standarde personale, un sistem mediocru de valori sociale care injectează vederea egalității dintre noi. Cei dragi au ajuns să fie mama, tata, fiul, fiica, soțul, soția, iubitul, iubita. Toți ceilalți sunt „restul”, traversând de multe ori în categoria ”alții”, care nu mai prezintă așa mare interes. Însă dacă deschidem ochii mai bine putem să ne dăm seama că ne sunt dragi persoane cu care petrecem mai puțin timp decât cu cei din familie, și care ajung să ne impresioneze prin ceva mărunț, la care nu ne-am fi gândit până atunci. Dacă am trece prin filtrul conștiinței toate persoanele, am constata că cei dragi sunt cei pe care îi placem, pe care îi admirăm, în compania cărora ne face plăcere să fim, redistribuindu-i pe cei rămași în categorii etichetate mai puțin pozitiv. Însă nu e vina lor că le lipsește ceva ce noi considerăm a fi important, poate dacă ne-am obosi să îi vedem mai bine, am observa că ei compensează prin altceva, dându-ne mari lecții de viață, pe care le putem învăța foarte ușor, doar dacă ne dorim. Așa cum oferim unui animaluț de companie cadouri scumpe, raportate la piața financiară, tot așa putem învăța să oferim căldură și sentimente semenilor.

Așadar, vin sărbătorile, vin... noi ce cadouri oferim celor dragi?

Psiholog, Ema-Cornelia Chelaru